

Statenvoorstel 30/14 A

Voorgestelde behandeling

Statencommissie : Commissie Ecologie en Ruimte,
10 oktober 2014

PS-vergadering : 31 oktober 2014

Onderwerp

Ontwerp-Tweede wijzigingsverordening Verordening water Noord-Brabant

Datum

22 april 2014

Documentnummer

3558860

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

De Verordening water Noord-Brabant (hierna: Vw) moet geactualiseerd worden op een viertal onderdelen:

1. Wijziging van ligging en normering van regionale waterkeringen;
2. Aanpassing begrenzing natte natuurpleils, beschermde gebieden waterhuishouding en attentiegebieden;
3. Aanwijzing van vaarwegbeheerders op grond van de Waterwet;
4. Aanpassingen van juridisch-technische aard.

Het voorstel

1. De Tweede wijzigingsverordening Verordening water Noord-Brabant vast te stellen.

Aanleiding

De actualisering van de Vw vloeit voort uit:

- a. De voorstellen van de waterschappen bij de verslagen van de toetsing van de regionale waterkeringen najaar 2013;
- b. De aanpassing van de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur in de Verordening ruimte;
- c. De verplichting op grond van de Waterwet tot het bij provinciale verordening toedelen van het vaarwegbeheer;
- d. Een landelijke wetswijziging tot aanpassing van de Waterwet waardoor de goedkeuring van beheerplannen is komen te vervallen, het besluit tot instelling van de AdviesCommissie Schade Grondwater op 22 november 2011 waardoor de procedurebepalingen hierover in de

Verordening water overbodig zijn geworden en praktijkervaringen bij het toepassen van de Verordening water.

Datum

22 april 2014

Documentnummer

3558860

Bevoegdheid

Provinciale Staten zijn bevoegd tot het vaststellen en wijzigen van de Verordening water Noord-Brabant.

De Verordening water Noord-Brabant heeft vooral doorwerking richting waterschappen. Alleen ten aanzien van onttrekkingen van grondwater die onder provinciale bevoegdheid vallen zijn er rechtstreeks werkende regels opgenomen in hoofdstuk 6 van de Verordening water Noord-Brabant. In dit voorstel blijft hoofdstuk 6 ongewijzigd.

Doel

Dit voorstel draagt bij aan de veiligheid door de actualisering van de ligging en normering van de regionale waterkeringen.

Door aanpassing van de begrenzingen van de natte natuurplek en beschermde gebieden waterhuishouding draagt dit voorstel bij aan eenduidige provinciale regelgeving.

Daarnaast wordt helderheid verschaft wie verantwoordelijk is voor het beheer van de regionale vaarwegen.

Tot slot worden een aantal inmiddels overbodige bepalingen geschrapt.

Argumenten

1.1 De Verordening water Noord-Brabant moet geactualiseerd worden op een viertal onderdelen.

Deze onderdelen worden hieronder toegelicht.

Algemene toelichting

Onderdeel 1: wijziging regionale waterkeringen

1.1 Het stelsel van de (genormeerde) regionale waterkeringen dient te worden aangepast.

De waterschappen dragen op basis van de Vw zorg voor de periodieke beoordeling van de regionale waterkeringen. De uitkomsten daarvan zijn najaar 2013 gerapporteerd. U bent hierover geïnformeerd via statenmededeling 3532492 van 25 februari 2014.

De wijzigingen vloeien voort uit de voorstellen die de waterschappen bij het indienen van de toetsingsverslagen van de regionale waterkeringen hebben ingediend. De waterschappen hebben bij de toetsing ook stilgestaan bij het functioneren van het stelsel als geheel. Dit heeft bij de waterschappen Brabantse Delta en De Dommel geleid tot voorstellen om het huidige stelsel op enkele plaatsen aan te passen. Wij stemmen in met de hierna genoemde voorstellen en stellen u voor om Bijlage I hierop aan te passen. Wij hebben deze gelegenheid ook gebruikt om op enkele lokale plaatsen de situering van de waterkering in overeenstemming te brengen met de actuele situering volgens de leggers van de waterschappen.

In bijlage I bij het Ontwerpbesluit zijn de wijzigingsvoorstellen op een kaart aangegeven.

Datum

22 april 2014

Documentnummer

3558860

Waterschap Brabantse Delta

Het waterschap heeft als wijziging voorgesteld het schrappen van de regionale kering bovenstrooms van Breda. Verder speelt hier de gewijzigde situatie langs het Oude Maasje ter hoogte van de Overdiepse Polder en de kruising van de compartimenteringskering nabij Zevenbergschen Hoek met de A16.

Voor de keringen bovenstrooms van Breda heeft het waterschap nauwkeurigere berekeningen gemaakt. Onder meer door de nu beschikbare vierde bergboezem en de berging Zaartpark, blijkt dat het toetspeil substantieel lager kan zijn dan eerder is vastgesteld. Een lager toetspeil betekent dat een andere schadepreventie van deze keringen uitgaat. Overeenkomstig de landelijke uitgangspunten hoeft dan niet langer sprake te zijn van een regionale kering. Het waterschap is voornemens om deze keringen als 'overige kering' in de legger op te nemen.

De uitvoering van het project Overdiepse Polder heeft tot gevolg dat de regionale waterkering aan de noordzijde van het Oude Maasje komt te vervallen. Het waterschap heeft deze regionale kering (ca. 6 km) om die reden niet meer getoetst. Het project is nog niet afgerond, maar dit voorjaar start het waterschap met het afgraven van de bestaande primaire waterkering. De nieuwe waterkering aan de zuidzijde van de polder gaat dan als primaire waterkering functioneren. De regionale waterkering is in samenhang met de aanleg van de nieuwe primaire waterkering en de te realiseren ecologische zone langs het Oude Maasje inmiddels deels ook vergraven. Er is dan geen aanleiding meer om hier een regionale kering te handhaven.

De situering van de compartimenteringskering nabij Zevenbergschen Hoek is ter plaatse van de kruising met de A16 gewijzigd vanwege de daar uitgevoerde werkzaamheden.

Waterschap De Dommel

De keringen langs de Essche Stroom hebben een veiligheidsnorm van 1:150. Deze norm in de regio 's-Hertogenbosch was al voor 2009 bestuurlijk overeengekomen. Het daarbij behorende stelsel is destijds zonder nader onderzoek in de verordening opgenomen. Het waterschap heeft naar aanleiding van de plannen voor de herinrichting van de Essche Stroom onderzoek gedaan naar het functioneren van deze regionale keringen en is tot de conclusie gekomen dat ca. 6 km van deze keringen een veel minder belang hebben dan eerder werd verwacht. Overeenkomstig de landelijk geldende uitgangspunten voor de klasse-indeling van waterkeringen langs regionale wateren is er geen aanleiding

om de status van regionale kering volledig te handhaven. Een uitzondering vormen enkele korte dijkvakken die vooral nodig zijn om inundatie van de A2 te voorkomen.

Datum

22 april 2014

Documentnummer

3558860

1.2 Artikel 2.2 dient tekstueel te worden aangepast.

In lid 6 van artikel 2.2 is vastgelegd dat de regionale keringen op 31 december 2015 aan de norm voldoen. Lid 7 geeft ons college de bevoegdheid om op verzoek van het dagelijks bestuur een gewijzigd tijdstip vast te stellen. Uit de verslagen over de waterstaatkundige toestand van de regionale keringen blijkt dat vanwege de omvang van de benodigde verbeteringen het genoemde tijdstip niet haalbaar is. Wij hebben deze gewijzigde tijdstippen voor de waterschappen Aa en Maas en de Dommel inmiddels vastgesteld en hebben u hierover geïnformeerd bij Statenmededeling nr. 3532492 van 25 februari 2014. Voor waterschap Brabantse Delta volgt nog een besluit. Omdat een volgende toetsronde tot nieuwe verbeteringen en nieuwe afspraken met afzonderlijke waterschappen kan leiden, stellen wij voor om de leden 6 en 7 te schrappen en te vervangen door een nieuw lid 6: *“Gedeputeerde Staten stellen in overleg met het dagelijks bestuur het tijdstip vast waarop de regionale keringen aan de normen voldoen.”*

Onderdeel 2: Aanpassing begrenzing natte natuurparels, beschermde gebieden waterhuishouding en attentiegebieden

2.1 De aanpassingen vloeien voort uit de aanpassingen van de Ecologische Hoofdstructuur.

Periodiek wordt in de Verordening ruimte Noord-Brabant en het Natuurbeheerplan de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur aangepast. De begrenzingen van de natte natuurparels en beschermde gebieden waterhuishouding (bijlage III bij de Vw) worden nu aangepast vanwege deze aanpassingen in de EHS. De begrenzingen van de attentiegebieden zijn niet gewijzigd.

Resultaat is dat er nieuwe stukjes natte natuurparel zijn toegevoegd doordat er in de Verordening ruimte EHS is toegevoegd. Hierbij zijn we uitgegaan van het principe dat als de toegevoegde EHS langs een natte natuurparel ligt, deze onderdeel uitmaakt van de natte natuurparel als het a. een logisch, in het veld herkenbaar, geheel vormt met de bestaande natte natuurparel, en b. wanneer de hydrologische ondergrond en natuurpotenties bij voorkeur geschikt zijn voor een natte natuurparel.

De beschermde gebieden waterhuishouding bestaan in beginsel uit EHS-percelen. Om robuuste eenheden te krijgen zonder gaten, zijn percelen kleiner dan 10 hectare die volledig worden omringd door EHS ook ‘opgevuld’ als beschermde gebied waterhuishouding. Deze werkwijze is ook bij voorgaande wijzigingen van de Verordening water toegepast.

Datum

22 april 2014

Documentnummer

3558860

2.2 Aanpassing begrenzing zou ook door Gedeputeerde Staten kunnen.

Op grond van artikel 3.9 van de Verordening water Noord-Brabant zijn Gedeputeerde Staten bevoegd om de begrenzingen aan te passen als dit voortvloeit uit de Verordening ruimte. Om de Verordening water als integrale wijziging vast te kunnen stellen worden ook deze kaartaanpassingen opgenomen in het statenvoorstel en in zijn geheel voorgelegd ter besluitvorming aan Provinciale Staten.

Onderdeel 3: aanwijzing vaarwegbeheerders

Vaarwegbeheer is de aanleg en instandhouding van de infrastructuur ten behoeve van de scheepvaart. De beheerder heeft als taak er voor te zorgen dat de betreffende waterstaatsobjecten blijven beantwoorden aan de specifieke doelstellingen en eisen die de scheepvaart stelt.

3.1 Het aanwijzen van de vaarwegbeheerders is een wettelijke verplichting op grond van de Waterwet.

Artikel 3.2 van de Waterwet geeft de provincie de opdracht het vaarwegbeheer vast te leggen in de verordening door aanwijzing van die beheerders. Op grond van de Invoeringswet Waterwet moet het beheer uiterlijk op 22 december 2015 zijn toebedeeld.

3.2 Uitgangspunt is om de historisch gegroeide situatie vast te leggen.

Voor de vraag wie vaarwegbeheerder is, wordt aangesloten bij de historisch gegroeide situatie. De wettelijke verplichting om expliciet vaarwegbeheerders aan te wijzen, wordt dus niet gebruikt om wijzigingen in het vaarwegbeheer aan te brengen.

3.3 De provincie blijft vaarwegbeheerder van de vaarwegen waaraan in het Provinciaal Waterplan (PWP) de functie 'scheepvaart' is toegekend.

Het betreft de Mark, Dintel, Roode Vaart, Roosendaalsche en Steenbergse Vliet (inclusief Steenbergse en Heense haven) en het Mark-Vlietkanaal. De provincie is voor deze wateren op dit moment al vaarwegbeheerder. Waterschap Brabantse Delta voert deze taak voor ons in medebewind uit. De kosten daarvan worden vergoed op basis van een overeenkomst tussen de provincie en het waterschap.

3.4 De gemeenten worden formeel aangewezen als vaarwegbeheerder voor diverse kanalen en (jacht)havens binnen de provincie Noord-Brabant.

Gelet op het maatschappelijk, economisch en/of recreatief belang hebben gemeenten in het verleden het vaarwegbeheer over diverse kanalen en havens tot hun taak gerekend, uitgevoerd en daarvoor de kosten gedragen. Conform het onder punt 3.2 genoemde uitgangspunt wordt deze situatie nu expliciet vastgelegd om duidelijkheid te verschaffen over de verantwoordelijkheden voor het vaarwegbeheer.

3.5. Voor de overige wateren is het uitgangspunt dat het vaarwegbeheer het normale watersysteembeheer niet te boven gaat.

Het vaarwegbeheer voor deze overige wateren (waaronder de geïsoleerde wateren) lift mee met het watersysteembeheer door de waterschappen.

Het is dan ook niet nodig voor deze wateren expliciet een vaarwegbeheerder aan te wijzen of een functie 'scheepvaart' toe te kennen in het PWP.

Een vergoeding van kosten aan de waterschappen is niet aan de orde omdat er geen sprake is van bovenwaterschappelijke belangen.

Datum

22 april 2014

Documentnummer

3558860

3.6 De aanwijzing van de vaarwegbeheerders is afgestemd met de waterschappen, gemeenten en Rijkswaterstaat.

De inventarisatie van de vaarwegen met bijbehorende vaarwegbeheerder is voorbereid met de waterschappen, gemeenten en Rijkswaterstaat. Er zijn geen rijkswateren, of havens/wateren die grenzen aan rijkswater, in deze lijst opgenomen omdat de bevoegdheid tot toedeling van beheer op grond van artikel 3.2 van de Waterwet berust bij de Minister. Er zijn geen havens/wateren in het Land van Heusden en Altena aangewezen omdat in dat gebied de Waterverordening waterschap Rivierenland van toepassing is.

Kanttekeningen

3.1. Voor de Leurse Haven wordt nog geen vaarwegbeheerder aangewezen.

Op grond van bestuurlijk overleg met de gemeente Etten-Leur wordt voor de Leurse Haven nog geen vaarwegbeheerder in de Vw vastgelegd. De huidige taakverdeling van gemeente en waterschap op het gebied van het vaarweg- en het watersysteembeheer blijft ongewijzigd. Bij de herziening van het Provinciaal Waterplan (PWP) zal afgewogen worden of een visie op de West-Brabantse vaarwegen wenselijk is. Een eventuele verandering in de taakverdeling tussen gemeente en waterschap zal van deze visie worden afgeleid.

Onderdeel 4: diverse aanpassingen van juridisch-technische aard

4.1. De goedkeuring van waterbeheerplannen is komen te vervallen.

Artikel 4.7 komt te vervallen omdat de provinciale bevoegdheid tot goedkeuring van de beheerplannen van de waterschappen als gevolg van afspraken in het Bestuursakkoord Water, en de Wet van 18 december 2013 tot wijziging van de Waterwet en enkele andere wetten (Stb. 2014, 21), is komen te vervallen.

4.2. De vrijstelling van de leggerplicht wordt aangepast.

Om beter aan te sluiten bij de terminologie van de Waterwet is het begrip 'waterloop' vervangen door 'oppervlaktewaterlichaam'. Tevens is in het vijfde lid 'dienstig aan één belanghebbende' komen te vervallen. Dit om te verduidelijken dat het gaat om het belang van het oppervlaktewaterlichaam voor het watersysteem, niet om het belang van

eigenaren. Tot slot is het voorschrijven van een bepaalde schaal voor de kaart komen te vervallen.

4.3. De procedurebepalingen in de Verordening water over schadevergoeding grondwater zijn overbodig geworden.

Door de landelijke instelling van de AdviesCommissie Schade Grondwater op 22 november 2011 zijn de procedurebepalingen uit de Verordening water overbodig geworden. Hoofdstuk 7, d.w.z. de artikelen 7.1 t/m 7.4, komt te vervallen.

Financiën

Aan het voorstel zijn geen kosten of opbrengsten verbonden.

Europese en internationale zaken

De vaststelling en wijziging van de Verordening water Noord-Brabant vloeit voort uit de Waterwet. Hierin zijn o.a. de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) geïmplementeerd.

Planning

Na vaststelling zal de Tweede wijzigingsverordening Verordening water Noord-Brabant conform voorschriften worden gepubliceerd en op een door Gedeputeerde Staten te bepalen tijdstip in werking treden.

Bijlagen

Ontwerpbesluit en de daarbij behorende bijlagen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk mw. ir. A.M. Burger

Auteur: D.A.B. van Zwieten - Seip, dvzwieten@brabant.nl, (073) 680 80 66

Datum

22 april 2014

Documentnummer

3558860

